

DEPARTAMENT POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ
MINISTERSTWA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ /
CENTRUM ROZWOJU ZA SOBÓW LUDZKICH /
POMORSKIE FORUM NA RZECZ WYCHODZENIA Z
BEZDOMNOŚCI / TOWARZYSTWO POMOCY IM.
ŚW. BRATA ALBERTA / STOWARZYSZENIE
MONAR / CARITAS DIECEZJI KIELCKIEJ /
ZWIĄZEK ORGANIZACJI SIEĆ WSPÓŁPRACY
BARKA / STOWARZYSZENIE OTWARTE DRZWI
WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI

O PARTNERSTWIE
I GMINNYM STANDARDZIE

redakcja

Łukasz Browarczyk

korekta językowa

Aleksandra Maj

skład/opracowanie graficzne

www.cookie.pl

wydawca

Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności

www.pfwb.org.pl

druk

Drukarnia MISIURO

80-518 Gdańsk, ul. Gdańska 29

tel./faks 58 342-26-18

e-mail: biuro@misiuro.pl, www.misiuro.pl

Gdańsk 2010

1.18 Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej zadanie nr 4 – w zakresie standaryzacji pracy z bezdomnymi w tym: opracowanie modelu Gminnego Standardu Wychodzenia z Bezdomności

Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.
Publikacja jest dystrybuowana bezpłatnie

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

SPIS TREŚCI

Gminny Standard Wychodzenia z Bezdomności	6
Departament Pomocy i Integracji Społecznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej	10
Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich	10
Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności	11
Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta	15
Stowarzyszenie „MONAR”	18
Caritas Diecezji Kieleckiej	20
Związek Organizacji Sieć Współpracy Barka	23
Stowarzyszenie „Otwarte Drzwi”	26
Dane kontaktowe	30

GMINNY STANDARD WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI

Projekt jest realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, należy do priorytetu I Zatrudnienie i integracja społeczna, w jego ramach stanowi działanie 1.2 Wspieranie systemowe instytucji pomocy i integracji społecznej. Instytucją wdrażającą projekt jest Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, natomiast samo zadanie finansowane jest w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i należy do grupy projektów systemowych, to znaczy realizowanych przez jednostki administracji publicznej i jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych.

W nomenklaturze Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich projekt nosi oznaczenie 1.18 i nazwę: *Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej*, jest zbiorem 5 zadań:

zadanie 1

Zarządzanie projektem

zadanie 2

Standardy Instytucji i Usług Pomocy Społecznej

zadanie 3

Standardy Pracy Socjalnej

zadanie 4

Gminny Standard Wychodzenia z Bezdomności

zadanie 5

Standardy Informatyzacji Instytucji Pomocy i Integracji Społecznej

Działania realizowane w poszczególnych zadaniach skupiają się na różnych obszarach pomocy społecznej. **Drugie**, to w dużej mierze prace analityczno-badawcze obejmujące diagnozę i charakterystykę stanu struktur pomocy społecznej. **Trzecie zadanie** obejmuje opracowanie, przetestowanie i wprowadzenie do praktyki pracy pracowników socjalnych standardu środowiskowej pracy socjalnej w środowiskach marginalizowanych. Zadanie **czwarte** to opracowanie modelu Gminnego Standardu Wychodzenia z Bezdomności realizowanego przy udziale sześciu partnerów pozarządowych. **Ostatnie piąte** – ma na celu wzmocnienie jednostek organizacji pomocy społecznej w zakresie narzędzi informatycznych. Osobnym, pierwszym zadaniem, jest harmonijne zarządzanie całym projektem.

Schemat realizacyjny każdego z zadań jest podobny:

Projekt należy do grupy centralnych projektów systemowych, których cele wyznaczone są przez instytucje inicjujące, w tym przypadku Departament Pomocy i Integracji Społecznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Przedsięwzięcie 1.18 *Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej* realizowane będzie do 31 grudnia 2013 r.

O FILOZOFII

Przedsięwzięcie (zadanie 4) Gminny Standard Wychodzenia z Bezdomności stanowi istotny precedens na krajowej scenie zmagania ze zjawiskiem bezdomności. Nigdy dotychczas nie realizowano projektu o zasięgu ogólnokrajowym, który angażowałby tak wiele pozarządowych środowisk pomocowych. Zadanie realizowane jest przez partnerstwo sześciu dużych, doświadczonych organizacji pozarządowych, które reprezentują szerokie spektrum poglądów, metod pracy z ludźmi bezdomnymi. Prócz zaangażowania partnerów z trzeciego sektora podkreślenia wymaga fakt włączenia w prace liczego grona ekspertów zajmujących się tą problematyką.

Takie podejście stanowi praktyczny przykład partycypacyjnego rozumowania, to znaczy angażowania środowisk znajdujących się możliwie blisko problemu (praktyków i teoretyków) w prace zmierzające do tworzenia katalogu działań składających się na różnorodne ścieżki wychodzenia z bezdomności. Realizatorzy projektu są przekonani, że zaangażowanie możliwie szerokiego grona specjalistów w prace nad Gminnym Standardem, zaowocuje nie tylko lepszej jakości rezultatami, ale również tym, iż szersze grono profesjonalistów będzie miało realny wpływ na kształt systemu pomocy ludziom bezdomnym, co w dalszej kolejności przełoży się na łatwiejsze wdrażanie Gminnego Standardu w codziennej pracy.

O STRONACH

Gminny Standard realizowany jest, jak wspomniano, przez sześciu partnerów: Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności, Zarząd Główny Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta, Stowarzyszenie „MONAR”, Caritas Diecezji Kieleckiej, Związek Organizacji Sieć Współpracy BARKA, Stowarzyszenie „Otwarte Drzwi”. Liderem partnerstwa jest Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich. Nie wolno także zapomnieć o instytucji inicjującej, od której pochodzi inicjatywa Gminnego Standardu, na której jednocześnie spoczywa ciężar związany z odbiorem i zatwierdzeniem produktów projektowych – chodzi mianowicie o Departament Pomocy i Integracji Społecznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Przeгляд stron zaangażowanych w realizację zadania pokazuje w kolejnym wymiarze wyjątkowość projektu. Jest to pierwsze tak wielkie przedsięwzięcie, w którym to instytucje rządowe (Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej) zaprosiły organizacje pozarządowe do współpracy w realizacji projektu systemowego należącego to grupy projektów inicjowanych przez agendy centralne.

GMINNY STANDARD WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI

O PROJEKCIE

Realizacja zadania ma doprowadzić do podniesienia skuteczności systemu rozwiązywania i łagodzenia skutków problemu bezdomności poprzez opracowanie i wdrożenie standardów usług skierowanych do ludzi bezdomnych i zagrożonych bezdomnością, które będzie można włączyć do *Gminnych Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych*. Końcowym rezultatem przedsięwzięcia powinno być stworzenie ścieżki wychodzenia z bezdomności wpisującej się w schemat od standardu poprzez model do strategii, a nawet, kończąc na specyficznych rekomendacjach, jakimi mają być propozycje rozwiązań legislacyjnych – w tym, szczególnie projekty rozporządzeń ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego wypełniające ustawową delegację art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. Nr 64 poz. 593).

Działania w ramach Gminnego Standardu przeprowadzane są w sześciu fazach: diagnozy, modelu, edukacyjno-informacyjnej, pilotażu, rekomendacji i raportu. Na każdą składa się szereg działań zogniskowanych wokół określonego tematu.

Pierwszym działaniem projektowym jest diagnoza, to znaczy rozpoznanie zjawiska bezdomności, jak i systemu pomocy ludziom bezdomnym w Polsce. Mowa tu o stworzeniu możliwie kompletnego katalogu tego, jak wygląda polska bezdomność, co bardziej istotne – jak wygląda rozpoznanie zjawiska (na ile istniejąca na jego temat wiedza

jest satysfakcjonująca z perspektywy niesienia pomocy ludziom doświadczającym braku domu). Powstanie też przegląd praktyk związanych z funkcjonowaniem pomocy ludziom bezdomnym w sześciu wymiarach: pracy socjalnej, edukacji i zatrudnienia, partnerstw lokalnych, mieszkalnictwa i pomocy doraźnej, streetworkingu oraz zdrowia.

W drugiej fazie – modelu – prace skupią się na wypracowaniu modeli wychodzenia z bezdomności

(skonstruowanie ścieżek prowadzących od ulicy do samodzielności życiowej). Ujmując zagadnienie najogólniej będzie to czas wypracowywania kompleksowego, wystandardyzowanego (czyli uporządkowanego) podejścia do problematyki bezdomności pod nazwą Gminny Standard Wychodzenia z Bezdomności. Rezultatem będzie powstanie katalogu usług dla osób bezdomnych ujmujących kompleksowo zagadnienie zwalczania tego problemu, a nakierowanych na maksymalizację szans usamodzielnienia się (podjęcie pracy zawodowej, uzyskanie mieszkania, odtworzenie relacji społecznych).

W fazie edukacyjno-informacyjnej realizowane będą liczne przedsięwzięcia o charakterze upowszechniania materiałów wypracowanych w ramach fazy modelu – szkolenia, wizyty studyjne itp. Działania te mają na celu zainteresowanie gmin przeprowadzeniem pilotażu (wdrażania wypracowanych ścieżek wychodzenia z bezdomności), a ponadto przygotowanie gmin do wdrażania projek-

tów, które będą służyć testom materiałów wypracowanych w fazie modelu. Zostaną opracowane zasady konkursu w ramach którego wyłonione zostaną 32 partnerstwa lokalne, w których przeprowadzane będą intensywne działania szkoleniowe.

W fazie pilotażu na poziomie gmin (partnerstw lokalnych) będą wdrażane strategie rozwiązywania problemu

Ostatni etap przedsięwzięcia – raport. Prace koncentrować będą się wokół zadania możliwie szerokiej promocji rezultatów kilku lat intensywnej pracy. Przeprowadzane będą szkolenia oraz warsztaty edukacyjne. Przygotowany zostanie szeroki dokument zawierający m.in. zrewidowane Gminne Standardy Wychodzenia z Bezdomności.

fot. Tomasz Maruszak

bezdomności. Będzie to czas wdrażania w wybranych 16 gminach, do lokalnego systemu polityki społecznej, modeli diagnozowania bezdomności, a następnie elementów Gminnego Standardu Wychodzenia z Bezdomności. W wyniku pilotażu testowane modele mogą ulec modyfikacji.

W przedostatniej fazie projektu – rekomendacji – wypracowywany będzie zestaw rekomendacji, wniosków dotyczących rozwiązań prawno-ekonomicznych w zakresie zwalczania zjawiska bezdomności, również projektów rozporządzeń.

materiał opracował:

Łukasz Browarczyk

więcej informacji:

www.pfwb.org.pl/projekty/gminny-standard-wychodzenia-z-bezdomnosc

Na powyższej stronie wraz z podstronami znajduje się szczegółowy opis projektu, ukazując się relacje z realizacji poszczególnych zadań itp.

DEPARTAMENT POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ MINISTERSTWA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Choć nie jest to członek partnerstwa realizującego projekt, ani jego bezpośredni realizator należy wspomnieć o tej agendzie rządowej. Departament Pomocy i Integracji Społecznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej jest Instytucją Inicjującą ten projekt systemowy. To właśnie tam narodziła się koncepcja tego przedsięwzięcia, jego pracownicy w istotny sposób przyczynili się do merytorycznego opracowania jego konstrukcji. Istotne jest również to, że właśnie w Departamencie narodził się pomysł włączenia organizacji pozarządowych w proces konsultowania kształtu zadania, jak i zaangażowania w jego realizację trzeciego sektora. Proces włączania przebiegał w dwóch etapach – po pierwsze organizacje zostały zaproszone do szerokich konsultacji kształtu projektu. W momencie kiedy się wykrystalizował, jego realizatorzy zostali wyłonieni w ramach otwartego konkursu ofert.

Drugim istotnym zadaniem, jakie leży po stronie Departamentu jest akceptacja produktów projektowych (np. Diagnozy bezdomności, Podręcznika *Gminny Standard, Rekomendacji* – w formule projektów rozporządzeń itp.). Poszczególne etapy realizacji zadania będą musiały uzyskać akceptację ze strony instytucji inicjującej.

więcej informacji:

www.mpips.gov.pl/index.php?gid=28

CENTRUM ROZWOJU ZASOBÓW LUDZKICH

To wyspecjalizowana jednostka Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Jej zadaniem jest pośredniczenie w procesie realizacji części projektów dofinansowywanych z Europejskiego Funduszu Społecznego. Działania swe opiera głównie o *Program Operacyjny Kapitał Ludzki*, którego celem jest wzrost zatrudnienia i spójności społecznej, czyli rozwój zasobów ludzkich.

Centrum jest realizatorem-liderem projektu systemowego *Tworzenie i rozwijanie standardów usług instytucji pomocy i integracji społecznej*. W ramach tego przedsięwzięcia jest też liderem partnerstwa realizującego zadanie czwarte, wyżej przywołanego działania, czyli Gminny Standard Wychodzenia z Bezdomności. W ramach partnerstwa liderowi przypadają zadania związane z zarządzaniem całym projektem, jego ewaluacją, a także te związane z promocją projektu. Jednym z istotnych zadań CRZL jest harmonizowanie poszczególnych zadań w projekcie, tak by tworzył on, mimo, że jest realizowany przez wiele różnych organizacji, spójną całość.

Centrum zarządza projektem niejako na trzech szczeblach – w ramach samej instytucji działa Zespół Projektowy. Realizację całości zadania nadzoruje Zespół Zarządzający, a organem nadzorczym i decyzyjnym jest Grupa Sterująca. Zadania związane z ewaluacją oraz monitoringiem projektu również leżą po stronie Centrum, które będzie wywiązywać się z nich zatrudniając niezależnych podwykonawców kontrolujących realizację zadania zarówno od

POMORSKIE FORUM NA RZECZ WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI

Pomorskie Forum na rzecz
Wychodzenia z Bezdomności
Natura nie każdego wyposażyla w dom

strony merytorycznej, jak i formalnej. Po stronie lidera leżą również zadania związane z promocją przedsięwzięcia, tu wspomnieć warto o takich elementach jak stworzenie i zarządzanie stroną internetową służącą komunikacji między partnerami projektu, odpowiedzialność za stworzenie wizualizacji całego projektu, realizację konferencji itp.

Organizacja istnieje trzynaście lat, od 1997 r. (rozpoczęło się od budowania mostów między organizacjami pozarządowymi a jednostkami administracji publicznej – wspólne wypracowywanie standardów kontraktowania usług organizacji pozarządowych przez samorząd lokalny). Forum zrzesza dziś (2010 r.) 33 organizacje w ramach międzysektorowego partnerstwa ustanowionego w celu rozwiązywania problemu bezdomności, tworzą je organizacje z sektora publicznego i pozarządowego, działające na terenie województwa pomorskiego. Zrzeszamy dostawców usług dla ludzi bez domu w różnych sferach np. zdrowia, wsparcia społecznego, mieszkalnictwa, zatrudnienia oraz jednostki tworzące regionalną politykę społeczną, a także naukowe, diagnozujące i badające zjawisko bezdomności. Jesteśmy zarejestrowaną fundacją współpracującą z wieloma podmiotami na poziomie lokalnym, krajowym oraz europejskim.

OBSZARY DZIAŁAŃ

Strategia Rozwoju 2008-2013

Od 2008 r. działalność partnerstwa jest uporządkowana w oparciu o *Strategię rozwoju Pomorskiego Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności na lata 2008-2013*. Wyznacza ona kierunek rozwoju partnerstwa w najbliższych latach oraz porządkuje obszary działań.

więcej informacji:

www.crzl.gov.pl/projekty-mainmenu-5/pomoc-sposieczna-mainmenu-64/projekt-118-mainmenu-67

POMORSKIE FORUM NA RZECZ WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI

W wyniku prac nad *Strategią* zreorganizowano pracę Forum, powołano pięć grup eksperckich do spraw:

Polityki społecznej: tworzenie i wdrażanie strategii, modeli, standardów polityki społecznej ukierunkowanej na rozwiązywanie problemu bezdomności i łagodzenia jej skutków.

Edukacji: planowanie, przygotowywanie i realizowanie różnego rodzaju działań edukacyjnych kierowanych do wielu grup odbiorców (szkolenia, wizyty studyjne, edukacja obywatelska).

Komunikacji społecznej: realizowanie wielu przedsięwzięć mających na celu upowszechnienie dorobku Forum (m.in. poprzez publikacje, seminaria, konferencje, stronę internetową, kampanie społeczne, lobbying).

Badań: przygotowywanie oraz realizacja różnego rodzaju projektów badawczych w obszarze bezdomności. W ramach prac w tym obszarze powstają m.in. raporty badawcze.

Rozwoju instytucjonalnego: prowadzenie działań mających zapewnić profesjonalizację i stabilizację funkcjonowania partnerstwa.

STRUKTURA

Formalne funkcjonowanie

Uczestnictwo opiera się na Porozumieniu o Współdziałaniu – umowie pomiędzy podmiotami. Instytucje uczestniczące wnoszą potencjał merytoryczny, wkład w postaci nieodpłatnych sal, itp. Forum formalnie zarządzane jest przez fundację Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności, która powołana została m.in. do reprezentacji i obsługi partnerstwa, realizacji projektów i prowadzenia biura. Uczestnikami Forum są organizacje pozarządowe, jednostki sektora publicznego, jak i osoby fizyczne.

Walne Zgromadzenie

Odbywa się raz w roku.

Prezydium

Wybierane przez Walne Zgromadzenie na dwuletnie kadencje, w jego skład wchodzi reprezentanci organizacji członkowskich.

Zarząd

Składa się z trzech osób.

Biuro

Organizuje i wykonuje zadania Forum.

FORUM A POLITYKA SPOŁECZNA

Konsolidacja, spójność działań i partnerstwo

Na przestrzeni trzynastu lat dzięki Forum udało się, w skali województwa, wypracować dość spójny model polityki społecznej wobec problematyki bezdomności – uwzględniający specyfikę i różnorodność organizacji działających na tym polu. Działania Forum oparte są na unikalnym w skali kraju partnerstwie sektora organizacji pozarządowych, instytucji publicznych, jak i przedstawicieli biznesu.

Tworzenie spójnego systemu walki z bezdomnością

Forum stara się tworzyć, promować i pomaga wdrażać kompletny system walki z bezdomnością polegający na:

1. Tworzeniu systemów interwencji i pomocy podstawowej – wspieramy organizacje, jednostki samorządu terytorialnego oraz agendy rządowe w tworzeniu kompleksowego systemu zabezpieczania najważniejszych potrzeb ludzi bezdomnych (tworzenie jadłodajni, punktów charytatywnych, prowadzenia ulicznej pracy socjalnej – streetworking, partnerstwa pomiędzy służbami, tworzenia i prowadzenia ogrzewalni i noclegowni).

2. Tworzeniu systemów integracji społecznej – promujemy i wspieramy różne podmioty w tworzeniu systemu działań umożliwiających i wspierających integrację społeczną ludzi bezdomnych (edukacja, aktywizacja zawodowa, mieszkania treningowe, terapie, wsparcie psychologiczne,

asystowanie, schroniska, centra aktywizacyjne, domy dla bezdomnych).

3. Tworzeniu systemów profilaktyki bezdomności – promujemy idee przeciwdziałania bezdomności jako najlepszego sposobu na walkę z tym problemem (edukacja masmediów, lokalnych społeczności, młodzieży, tworzenie koalicji z różnymi podmiotami).

Standardy i modele

Od początku swojego funkcjonowania Forum kładzie duży nacisk na tworzenie i wdrażanie standardów jakości wyspecjalizowanych usług skierowanych do ludzi bezdomnych. Jak dotąd powstały standardy i modele w zakresie: placówek dla osób bezdomnych (ogrzewalnie, noclegownie, schroniska, domy dla bezdomnych, mieszkania treningowe), pracy socjalnej, streetworkingu, edukacji, aktywizacji zawodowej, asystowania osobie bezdomnej i zagrożonej bezdomnością, pomocy instytucjonalnej, monitorowania postępów osoby bezdomnej i zagrożonej bezdomnością, standard etyczny.

EDUKACJA I KOMUNIKACJA

Dotychczas Forum zorganizowało około stu różnego rodzaju przedsięwzięć mających na celu upowszechnianie tematyki bezdomności, wzbudzenie dyskusji nad tym problemem społecznym (konferencje, seminaria, deba-

POMORSKIE FORUM NA RZECZ WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI

ty). Zrealizowana została również szeroka gama działań edukacyjnych i szkoleniowych dla pracowników systemu pomocy ludziom bezdomnym. Przykładem mogą być szkolenia dla streetworkerów, czy też dla kadry naukowej Uniwersytetu Gdańskiego. Forum poprzez biuro prowadzi bieżący przepływ informacji pomiędzy organizacjami i instytucjami zajmującymi się problematyką bezdomności, wykorzystując do tego celu wiele narzędzi, tj. newsletter, stronę internetową (www.pfwb.org.pl), spotkania, informacje pocztowe.

Wydajemy rocznik „O bezdomności bez lęku” zawierający materiały z obszaru bezdomności (raporty badawcze, analizy teoretyków, teksty z zakresu polityki społecznej, refleksje ludzi bezpośrednio pracujących z osobami bezdomnymi). Opublikowaliśmy takie książki jak: *Od ulicy do samodzielności życiowej*, *W kręgu problematyki bezdomności polskiej*.

BADANIA

Dzięki działaniom Forum województwo pomorskie posiada najlepszą diagnozę problematyki bezdomności w Polsce. Bez dobrej diagnozy nie można realnie zwalczać tego problemu. Dzięki badaniom można na bieżąco monitorować to zjawisko i dostosowywać funkcjonujący system do rzeczywistych potrzeb. Rozpoznanie liczby ludzi bezdomnych oraz określenie ich cech społeczno-demograficznych jest działaniem, które podejmujemy cyklicznie od 2001 r.

Badanie to zrealizowaliśmy pięciokrotnie: w latach 2001, 2003, 2005, 2007 i 2009. Jesteśmy jedynym województwem, które posiada tak precyzyjne dane o liczbie ludzi bezdomnych.

GMINNY STANDARD

W projekcie systemowym potocznie nazywanym Gminny Standard Forum odpowiada za grupę ekspercką ds. streetworkingu. Przemawiają za tym pomorskie doświadczenia z wdrażania tej metody pracy z ludźmi bezdomnymi. Prócz tego organizacja odpowiada również za merytoryczną jakość realizacji zadania. Przemawia za tym sama natura Forum, które w istocie jest partnerstwem i jako takie ma unikatowe doświadczenia harmonizowania interesów różnych instytucji, często konkurencyjnych czy wręcz sprzecznych.

wyboru dokonał:

Łukasz Browarczyk

więcej informacji:

www.pfwb.org.pl

TOWARZYSTWO POMOCY IM. ŚW. BRATA ALBERTA

Jest to niezależna, katolicka organizacja pozarządowa, posiadająca status Organizacji Pożytku Publicznego. Powstała w 1981 r., jako jedna z pierwszych zajmujących się problematyką bezdomności i pomocy osobom najuboższym.

MISJA

Celem działania Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta jest pomoc osobom bezdomnym i ubogim, w tym niepełnosprawnym, w duchu przesłania głoszonych przez św. Brata Alberta.

Istotą tego działania jest odbudowa godności człowieka, poprzez zaspokajanie elementarnych potrzeb materialnych oraz rozwój życia duchowego – przez doświadczanie miłości i wspólnoty, odtwarzanie i umacnianie więzi rodzinnych, odbudowę świata wartości oraz zdobycie umiejętności pozwalających na funkcjonowanie w społeczeństwie.

WARTOŚCI

Realizując swoje cele statutowe, Towarzystwo kieruje się ewangelicznym przykazaniem miłości – to wartość podstawowa i bezwzględna. Równocześnie idąc za wskazaniem swego świętego patrona: „Im więcej, kto opuszczony, z tym większą miłością służyć mu trzeba”, Towarzystwo w swej pracy skupia się na osobach najbardziej potrzebujących – przede wszystkim na ludziach bezdomnych i bez

środków do życia – widzimy w nich naszych braci oczekujących pomocy.

W swoich działaniach Towarzystwo uważa za konieczne odwołanie się do wartości ogólnoludzkich – postulat o niezbywalnej godności człowieka, który funkcjonuje w większości religii i systemów światopoglądowych. Poniżenie godności w jakimkolwiek człowieku, ubliża godności wszystkich. Przeciwstawiamy się temu walcząc o człowieka najbardziej poniżonego.

Towarzystwo podkreśla znaczenie wartości społecznych, bowiem pomoc udzielana osobom bezdomnym przynosi korzyści całemu społeczeństwu. Ograniczenie zjawiska bezdomności i likwidacja jego najbardziej drastycznych przejawów to równocześnie ograniczenie przestępczości, zachorowań, wzrost poczucia bezpieczeństwa, porządek w miejscach publicznych.

Poza wskazanymi wartościami Towarzystwo realizując swoją misję, kieruje się szczegółowymi wartościami i zasadami, które realizowane są w trzech płaszczyznach:

- 1. relacji podstawowych:** dotyczących stosunków pomiędzy potrzebującym pomocy, szczególnie bezdomnym, a Towarzystwem
- 2. relacji wewnętrznych:** dotyczących funkcjonowania Towarzystwa jako organizacji i współpracy pomiędzy osobami zaangażowanymi w jego posługę
- 3. relacji zewnętrznych:** dotyczących stosunków pomiędzy Towarzystwem a otoczeniem

TOWARZYSTWO POMOCY IM. ŚW. BRATA ALBERTA

STRATEGIA ROZWOJU

Zebranie Ogólne Towarzystwa w 2006 r. przyjęło uchwałą *Strategię Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta na lata 2006-2015*, w której został wyznaczony kierunek działań Towarzystwa na najbliższe lata.

Dokument zawiera analizę organizacji, jej otoczenia oraz wizję Towarzystwa, jego najważniejsze cele i proponowane działania w pięciu obszarach:

1. proces pomocy bezdomnym: na podstawie dotychczasowych doświadczeń chcemy opracować i wprowadzić jednolity model pomocy osobom bezdomnym

2. formacja duchowa pracowników i członków: stworzyć kadrę ukształtowanych duchowo i moralnie pracowników

3. Towarzystwo w środkach społecznej komunikacji: Towarzystwo zamierza doskonalić metody pozyskiwania środków na charytatywną działalność organizacji, popularyzować problematykę bezdomności, wywierać wpływ na postawy Polaków wobec tego zjawiska – przełamywać negatywne stereotypy

4. pozyskiwanie i aktywizacja członków: wzrost liczby uczestników organizacji

5. budowa zintegrowanego systemu informatycznego: tworzenie systemu zbierania i przepływu informacji o beneficjentach pomocy między poszczególnymi kołami Towarzystwa

DZIAŁALNOŚĆ

Cele organizacji realizowane są poprzez:

1. prowadzenie placówek udzielających schronienia: schronisk, ochronek, noclegowni, hospicjów
2. prowadzenie punktów pomocy charytatywnej: kuchni, wydawanie żywności, odzieży, leków, łaźni, świetlic środowiskowych i innych placówek pomocy najuboższym
3. pracę socjalną, w tym aktywizację zawodową i społeczną
4. pomoc psychologiczną, prawną, medyczną
3. wsparcie duchowe
4. działalność informacyjną
5. prace badawcze nad problematyką bezdomności w Polsce

Towarzystwo zrzesza około 3 000 członków zorganizowanych w 60 terenowych jednostkach, zatrudnia kilkuset pracowników oraz około 2 000 wolontariuszy, którzy nieustannie pomagają i udzielają wsparcia osobom potrzebującym.

Władze to:

- Zebranie Ogólne
- Zarząd Główny
- Prezydium Zarządu Głównego
- Główna Komisja Rewizyjna
- Sąd Koleżeński

Jednostkami terenowymi Towarzystwa są Koła. Każde Koło stara się swoją działalnością sprostać potrzebom pojawiającym się w społeczności lokalnej. Koła mogą się także zrzeszać w Oddziały – w celu wymiany informacji i integracji swoich członków.

Dorobek

Organizacja ma też istotny wkład w teoretyczne oraz badawcze rozpoznanie zjawiska bezdomności. Wiele kategorii, które zostały wypracowane w strukturach Towarzystwa weszło na trwałe do myślenia o tym problemie. Należy tu przywołać choćby podział na fazy. Nie można też zapomnieć o tym, że właśnie do Towarzystwa należy jedna z pierwszych inicjatyw stworzenia krajowego informatora o pomocy osobom bezdomnym.

GMINNY STANDARD

Wieloletnie doświadczenie organizacji w niesieniu pomocy osobom bezdomnym, a także rozmach niesionej pomocy (liczba Kół, prowadzonych placówek), przekładają się na doświadczenie w tej dziedzinie.

Realizowane badania nad tą problematyką, jak i dorobek wydawniczy, świadczą o znacznych zasobach merytorycznych, których potwierdzeniem jest udział Towarzystwa w realizacji projektu Gminny Standard Wychodzenia z Bezdomności.

Organizacja jest w nim odpowiedzialna za prowadzenie grupy eksperckiej zajmującej się tematyką pracy społecznej. Równie istotny wkład merytoryczny organizacja wnosi do pracy pozostałych grup eksperckich.

wyboru dokonała:

Olga Piekalska

więcej informacji:

www.bratalbert.org.pl

STOWARZYSZENIE „MONAR”

O POCZĄTKACH „MONARU”

Stowarzyszenie „MONAR” oficjalnie zostało zarejestrowane w 1981 r. Jest organizacją pozarządową, apolityczną, działającą na terenie całej Polski. Pierwszy ośrodek dla osób uzależnionych, utworzony w październiku 1978 r. przez Marka Kotańskiego w Głuskowie i nazwany „MONAREM”, dał początek systemowi oddziaływań pomocowych skierowanych do osób uzależnionych, opartych na założeniach wspólnot terapeutycznych. Stał się także początkiem nowego Ruchu Społecznego na rzecz przeciwdziałania narkomanii, a od 1981 r. organizacji zarejestrowanej w Sądzie pod nazwą Stowarzyszenie „MONAR”. W 1993 r. w Warszawie powstaje pierwszy dom dla osób bezdomnych, który daje początek Ruchowi na Rzecz Wychodzenia z Bezdomności MARKOT.

Obecnie w „MONARZE” zatrudnionych jest ponad 700 osób – instruktorów i specjalistów terapii uzależnień, psychologów, pedagogów, wychowawców, lekarzy oraz pracowników administracyjnych.

MARKOT

Ruch Wychodzenia z Bezdomności MARKOT Stowarzyszenia „MONAR” zainspirowany przez Marka Kotańskiego, założony został, jak wspomniano, w 1993 r. Jego celem jest pomoc osobom bezdomnym, starszym, samotnym, chorym, matkom samotnie wychowującym dzieci, ofiarom

przemocy domowej, niepełnosprawnym oraz tym wszystkim, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej. Ruch MARKOT opiera się na koncepcji samopomocy w procesie wychodzenia z bezdomności.

Ruch MARKOT to 53 domy w całej Polsce, gdzie osoby najbardziej potrzebujące mogą znaleźć pomoc i wsparcie. W wyspecjalizowanych placówkach MARKOTU realizowane są indywidualne programy wychodzenia z bezdomności. Obecnie w ramach Ruchu Wychodzenia z Bezdomności MARKOT funkcjonują następujące typy placówek:

- domy dla samotnych matek z dziećmi
- domy dla osób bezdomnych i najuboższych
- noclegownie
- schronisko dla młodzieży defaworyzowanej
- domy dla osób starszych
- dom dla osób objętych eksmisją
- centra pomocy bliźniemu

Ponadto Stowarzyszenie „MONAR” prowadzi Poradnię Pomocy Prawno-Psychologicznej dla osób wykluczonych społecznie, w której funkcjonuje wewnętrzny punkt skierowań. W wymienionych wcześniej Centrach Pomocy Bliźniemu udziela się specjalistycznej pomocy medycznej, psychologicznej i socjalnej osobom uzależnionym, ofiarom przemocy, chorym psychicznie, defaworyzowanym czy opuszczającym zakłady karne. W placówkach dla osób bezdomnych i najuboższych znajduje pomoc ponad 6 000 osób rocznie.

Działania realizowane przez MARKOT określić można mianem readaptacji społecznej.

PONADTO ZAJMUJEMY SIĘ:

Profilaktyką uzależnień:

- prowadzimy intensywne działania profilaktyczne w szkołach, jednostkach penitencjarnych, lokalnych społecznościach
- prowadzony przez nas Ruch Czystych Serc zrzesza 28 klubów działających na rzecz profilaktyki w wielu miastach Polski
- stosujemy nowoczesne, nieszablonowe metody pracy profilaktycznej
- proponujemy atrakcyjną alternatywę
- współpracujemy ze szkołami noszącymi imię Marka Kotańskiego

Leczeniem, rehabilitacją i terapią osób uzależnionych:

- promujemy system pomocy oparty na filozofii *drugfree*
- oferujemy kompleksową pomoc w zakresie diagnostyki, konsultacji, detoksykacji, poradnictwa, psychoterapii indywidualnej i grupowej, terapii rodzinnej dla osób z problemem narkotykowym i ich bliskich
- w ośrodkach stacjonarnych pracujemy metodą społeczności terapeutycznej
- prowadzimy poradnie profilaktyki i terapii uzależnień i punkty konsultacyjne, stacjonarne ośrodki rehabilita-

cyjno-readaptacyjne, ośrodki wczesnej terapii, hostele readaptacyjne, oddziały detoksykacyjne oraz realizujemy programy terapii alkoholowej dla osób bezdomnych, z programów terapeutycznych w ośrodkach stacjonarnych korzysta ponad 3 000 osób rocznie

Redukcją szkód:

Prowadzimy programy ograniczania szkód zdrowotnych i społecznych skierowane do osób aktywnie używających narkotyki takie jak, wymiana igieł i strzykawek, świetlice dla osób czynnie biorących, ośrodek stacjonarny wczesnej rehabilitacji oraz szeroko rozumianą edukację prozdrowotną.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Realizujemy wiele projektów w krajach Europy Centralnej i Wschodniej, Środkowej i Wschodniej Azji oraz z wieloma organizacjami o podobnym charakterze z krajów Europy Zachodniej. W ramach współpracy organizujemy wymiany i staże dla pracowników Stowarzyszenia „MONAR” w programach z zakresu profilaktyki i terapii uzależnień, szkolenia i staże dla osób pracujących z osobami uzależnionymi i bezdomnymi z innych krajów, staże dla studentów zagranicznych, wizyty studyjne dla przedstawicieli władz i samorządów lokalnych, a także wsparcie i doradztwo przy powoływaniu placówek w zakresie przeciwdziałania narkomanii i bezdomności poza granicami Polski.

STOWARZYSZENIE „MONAR”

Bierzemy udział w najważniejszych branżowych konferencjach międzynarodowych. „MONAR” jest członkiem międzynarodowych organizacji i stowarzyszeń, w tym Światowej Federacji Społeczności Terapeutycznych, Europejskiej Federacji Społeczności Terapeutycznych, Europejskiej Federacji Organizacji Pracujących na Rzecz Osób Bezdomnych (FEANTSA), Europejskiego Partnerstwa na Rzecz Edukacji ECEtt, Europejskiej Sieci na Rzecz Przeciwdziałania Uzależnieniom i Chorobom Zakaźnym w Więzieniach i wielu innych.

GMINNY STANDARD

Ponad trzydziestoletnie doświadczenie „MONARU” w niesieniu wsparcia osobom uzależnionym i wykluczonym społecznie niejako w naturalny sposób predestynuje do zajmowania się tematyką związaną z problemami zdrowotnymi osób bezdomnych. W związku z tym w ramach Gminnego Standardu „MONAR” prowadzi grupę ekspercką do spraw zdrowia.

wyboru dokonała:

Marta Stefaniak-Łubianka

więcej informacji na:

www.monar.org

CARITAS DIECEZJI KIELECKIEJ

HISTORIA

Caritas Diecezji Kieleckiej jest odrębnym, w pełni autonomicznym podmiotem prawa kościelnego i cywilnego. Została powołana jako trzecia Caritas diecezjalna w kraju dekretem Biskupa Ordynariusza Kieleckiego w dniu 18 listopada 1989 r.

W Polsce ogólnokrajowy Instytut Caritas powołano w 1925 r. Instytut koordynował działalność Caritas diecezjalnych, powstających stopniowo na przestrzeni lat trzydziestych. 10 października 1990 r. powołano oficjalny organ koordynujący prace autonomicznych Caritas diecezjalnych pod nazwą Caritas Polska.

W marcu 2004 r. Caritas Diecezji Kieleckiej otrzymała status Organizacji Pożytku Publicznego.

CELE

Nadrzędnym celem Caritas jest realizacja przykazania miłości bliźniego, które winno być odnoszone do każdego człowieka bez względu na jego przekonania, wyznanie, narodowość czy rasę.

Cel ten wpisany jest w działalność charytatywną i humanitarną w zakresie potrzeb duchowych i materialnych potrzebujących.

Realizowany jest poprzez następujące zadania:

- 1.** świadczenie bieżącej pomocy potrzebującym
- 2.** zakładanie i prowadzenie placówek pomocy (wychowawczych, opiekuńczo-leczniczych i pomocy społecznej)
- 3.** organizowanie kursów, szkoleń i innych form systematycznego kształcenia pod kątem aktywizacji bezrobotnych
- 4.** krzewienie i ożywanie miłości chrześcijańskiej wobec jednostek i grup społecznych
- 5.** analiza przyczyn ludzkiej biedy i patologii społecznej, zakresu ich występowania, programów i środków do ich usuwania
- 6.** formację i edukację pracowników i wolontariuszy
- 7.** organizację zbiórek i kwest na cele działalności charytatywnej

DZIAŁANIA

Głównymi adresatami podejmowanych przez Caritas działań są osoby ubogie, rodziny wielodzietne i pogrążone w trudnościach oraz zagrożeni marginalizacją.

Znaczącą pozycję w działalności Caritas Kieleckiej od wielu lat zajmuje pomoc dla osób bezdomnych. Na początku działania te były organizowane wspólnie z Towarzystwem Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Kieleckie. Pierwsze schroniska dla bezdomnych w diecezji kieleckiej powstały w Wiernej Rzece k. Piekoszowa, Miechowie i Kielcach.

Schroniska w Miechowie i Kielcach przy ul. Żeromskiego 36a zostały utworzone w budynkach należących do Caritas.

Każdego roku w strukturach Caritas powstaje kilka nowych placówek pomocy. Placówki Caritas powoływane są nie tylko po to, by łagodzić życiowe dramaty, ale głównie w celu poprawy zastanej sytuacji potrzebujących z różnym rodzajem słabości czy schorzeń i powrotu do samodzielnego, aktywnego życia w środowisku.

W 1998 r. utworzono w strukturze Caritas Schronisko dla kobiet – ofiar przemocy oraz działające przy nim Centrum Interwencji Kryzysowej.

Poważnym krokiem Caritas Kieleckiej w obszarze bezdomności było uruchomienie w 2000 r. pierwszej w kraju ogrzewalni dla bezdomnych. Wynajęty od PKP barak kontenerowy, został urządzony na wzór poczekalni (bez łóżek a jedynie z miejscami siedzącymi) z sanitariatami oraz świetlicą i małym aneksem kuchennym. W pomieszczeniach ogrzewalni może w nocy przebywać do 40 osób bezdomnych. Rano otrzymują one śniadanie i opuszczają pomieszczenia.

Ważny atut tego projektu to gotowość przyjmowania każdego kto się zgłosi, bez dociekania przyczyn oraz sprawdzania trzeźwości. Należy podkreślić, że od czasu uruchomienia ogrzewalni, na sezon zimowy w Kielcach i najbliższej

CARITAS DIECEZJI KIELECKIEJ

okolicy, nie odnotowano przypadku śmierci osoby bezdomnej z powodu wychłodzenia. Innym istotnym elementem jest podejmowanie przez Caritas aktywizacji zawodowej osób bezdomnych i pomoc w usamodzielnieniu poprzez program mieszkań readaptacyjnych (chronionych) przygotowujących do samodzielności w środowisku.

Caritas Kielecka prowadzi również bardzo szeroko zakrojoną pomoc środowiskową. Punkt pomocy doraźnej ma w swojej ewidencji ok. 1 400 rodzin, które są wspomagane na wiele sposobów. Jest to stałe rozdawnictwo pieczywa i paczek żywnościowych oraz artykułów pierwszej potrzeby. Okresowo przygotowywane są wyprawki do szkoły, a także zakup opału na zimę itp. Przez cały rok refundowane są leki i koszty leczenia, oddłużane zaległości za nośniki energii i czynsz. Prowadzony jest magazyn mebli i AGD oraz punkt rozdawania odzieży.

Caritas Kielecka jest założycielem pierwszego w Polsce niepublicznego Centrum Integracji Społecznej oraz sieci Klubów Integracji Społecznej. Realizowane są w nich programy reintegracji społecznej i zawodowej dla osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Caritas Kielecka jest członkiem Europejskiej Federacji FEANTSA oraz EPAN Polska i kilku innych federacji. Partycypacja w strukturach międzynarodowych przekłada się

na wymianę doświadczeń, a także na czerpanie z dorobku zachodnich instytucji niosącym pomoc ludziom bezdomnym.

MIERZENIE BEZDOMNOŚCI

To właśnie badacze związani z Caritas Diecezji Kieleckiej jako jedni z pierwszych podejmowali próby odpowiedzi na pytanie dotyczące skali zjawiska bezdomności w Polsce. Były to jedne z pierwszych badań, których wyniki były sprawdzalne (posiadały rozbudowaną metodologię). Z organizacją regularnie współpracują tacy akademicy jak np. Małgorzata Duda.

INFORMACJA O POMOCY, STANDARDY

Przygotowywane i wydawane przez Caritas informatory należy uważać za pierwsze w kraju inicjatywy tego rodzaju. Pierwsza wersja ukazała się w 2002 r., kolejna – poprawiona i uzupełniona o standardy placówek dla osób bezdomnych – w 2005 r. Wersja zaktualizowana w 2010 r. jest dostępna jedynie w formie elektronicznej (www.caritas.kielce.pl). Ich wartość jest tym większa, że placówki, punkty pomocy w nich umieszczane zostały uporządkowane w oparciu o jedno z pierwszych standardów placówek udzielających pomocy osobom bezdomnym. Tą praktyką Caritas wpisuje się w nurt profesjonalizacji oraz porządkowania niesienia pomocy osobom bezdomnym.

ZWIĄZEK ORGANIZACJI SIEĆ WSPÓŁPRACY BARKA

GMINNY STANDARD

Caritas Kielecka posiada specyficzne doświadczenie, które jest wynikiem wieloletniej działalności na polu pomocy osobom bezdomnym. Szczególnie wiedza, w zakresie mieszkalnictwa oraz pomocy doraźnej sprawia, że Caritas wydaje się być naturalnym liderem grupy eksperckiej zajmującej się w ramach Gminnego Standardu zagadnieniami mieszkalnictwa i pomocy doraźnej. Ponadto jest to jedna z niewielu oraz jedna z pierwszych organizacji, która pracowała nad standardami niesienia pomocy osobom bezdomnym (standardy placówek), a także zbierała dane o funkcjonowaniu placówek pomocy ludziom bez domu w całym kraju. Te dwa fakty jednoznacznie wskazują na potencjał oraz doświadczenie Caritas właśnie w materii grupy eksperckiej przez nią prowadzonej.

wyboru dokonał:

ks. Stanisław Słowik

więcej informacji:

www.kielce.caritas.pl

HISTORIA

Założyciele Barki pragnęli stworzyć środowiska, struktury społeczne, w których „zapomniani oraz niechciani” członkowie społeczeństwa mieliby szansę rozwoju osobistego i społecznego.

Ta misja zaowocowała utworzeniem alternatywnego systemu pomocy, który skupia ludzi z grup zaniedbanych społecznie, umożliwiając im odbudowanie własnej tożsamości oraz szeroko pojęte kształcenie. Pierwszy dom wspólnotowy powstał w 1989 r., pierwsza wspólnota stała się impulsem do rozwoju ruchu pomocy wzajemnej obejmującego nie tylko potrzebujących ale także nieformalne grupy obywateli oraz organizacje pozarządowe z kraju i z zagranicy.

Animatorem i motorem ruchu wspólnotowego jest Fundacja Pomocy Wzajemnej „Barka”. Organizacja pozarządowa, której celem jest rozwój społeczny grup marginalizowanych oraz zapewnienie im szansy odbudowy życia przez stworzenie programu pomocy wzajemnej, edukacji, rozwoju przedsiębiorczości w społeczeństwie obywatelskim.

W wyniku usamodzielnienia się programów „Barki”, powołanych zostało kilkanaście stowarzyszeń i kilka fundacji. Powstała koncepcja kontynuacji współpracy w ramach związku organizacji. W 2004 r. w wyniku wspólnego porozumienia określono zakres działań dotyczący integracji, edukacji, przedsiębiorczości i dostępnego budownictwa.

ZWIĄZEK ORGANIZACJI SIEĆ WSPÓŁPRACY BARKA

Powstała Sieć Współpracy Barka, w skład której weszły organizacje wywodzące się z „Barki” i inne, które dzieliły wspólną wizję i misję. W następnym etapie do związku przystąpiły też spółdzielnie socjalne.

CELE

Celem Sieci jest wspieranie i reprezentowanie zrzeszonych w niej organizacji pozarządowych działających na rzecz integracji zawodowej i społecznej, w szczególności w sprawach dotyczących rozwoju organizacji obywatelskich, a zwłaszcza samopomocowych. Cele Sieć realizuje poprzez:

- 1.** zorganizowanie sprawnego systemu obiegu informacji i wymiany doświadczeń
- 2.** konsultowanie rozwiązań prawnych i organizacyjnych związanych z zakresem działania członków Sieci
- 3.** wypracowanie i upowszechnienie standardów współdziałania
- 4.** organizowanie działalności szkoleniowej
- 5.** prowadzenie działalności wydawniczej
- 6.** prowadzenie programów na rzecz aktywności obywatelskiej
- 7.** tworzenie i realizacja wspólnych programów na rzecz rozwoju społecznego

CZŁONKOWIE SIECI BARKA

Obecnie Sieć Barki zrzesza 25 członków zwyczajnych:

- Fundacja Pomocy Wzajemnej „Barka”
- Stowarzyszenie Szkoła „Barki” im. H. Ch. Kofoeda – Centrum Integracji Społecznej
- Stowarzyszenie Wydawnicze Barki
- Sportowe Stowarzyszenie na rzecz Integracji Społecznej „Barka”
- Stowarzyszenie Pogotowie Społeczne
- Fundacja Zbyszka Ściany – Gospodarstwo Edukacji Ekologicznej
- Stowarzyszenie Integracji Społeczności Lokalnych WIELKOPOMOC
- Stowarzyszenie Integracyjne Wspólnoty Barka
- Stowarzyszenie Pomocy i Integracji Bezrobotnych „Lepsza Przyszłość”
- Stowarzyszenie Regionalny Ośrodek Społeczno-Edukacyjny „Dla Ludzi i Środowiska”
- Fundacja Dom Wspólnoty Barka w Drezdenku
- Stowarzyszenie na rzecz dostępnego budownictwa Barka – Darzbór
- Stowarzyszenie Szkoła Animacji Społecznej
- Stowarzyszenie Garbary 28
- Stowarzyszenie Solidarni z Bezrobotnymi
- Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej Barka w Strzelcach Opolskich

- Chojnowskie Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Barka”
- Fundacja Correctio Civitas
- Stowarzyszenie ETAP
- Spółdzielnia Socjalna Przyszań
- Spółdzielnia Socjalna Świt
- Spółdzielnia Socjalna Kram
- Spółdzielnia Socjalna Marszewo
- Spółdzielnia Socjalna MaxStyl

2 członków wspierających:

- Spółka z o.o. Przedsiębiorstwo Społeczne Barki
- Spółka z o.o. Obywatelski Instytut Monitoringu i Rekomendacji

Działalność poszczególnych członków Sieci wzajemnie się uzupełnia, razem tworzą oni spójny system pomocy osobom wykluczonym społecznie, w tym osobom bezdomnym. Członkowie Sieci prowadzą domy wspólnotowe, które nie tylko zaspokajają podstawowe potrzeby życiowe ludzi pozbawionych dachu nad głową, ale przede wszystkim są namiastką domu rodzinnego. Edukację formacyjną, ogólną i zawodową zapewniają Centra Integracji Społecznej – w Sieci funkcjonuje 7 CIS-ów oraz Kluby Integracyjne. Z kolei Centra Ekonomii Społecznej prowadzone przez cztery organizacje członkowskie są odpowiedzialne za udzielanie pomocy w szukaniu zatrudnienia.

Dzięki działalności CES-ów udało się doprowadzić do po-

wstania około 20 spółdzielni socjalnych, z których część przystąpiła do Sieci. Za ostatni etap reintegracji – pozyskanie własnego miejsca do życia – są odpowiedzialne organizacje członkowskie zajmujące się lobbingiem na rzecz dostępnego budownictwa i realizacją projektów z tego zakresu (np. osiedle domów socjalnych Darzybór, osiedle Liderów w Chudobczycach).

Spektrum działalności członków Sieci Barka jest bardzo szerokie. Sama Sieć koncentruje się natomiast na współtworzeniu przyjaznych warunków do rozwoju inicjatyw, animując powstawanie partnerstw w środowiskach lokalnych. W ramach projektu *Ekonomia Społeczna w Praktyce* (lata 2005-2008), współfinansowanego z PIW Equal, Sieć Barki była odpowiedzialna za realizację podprojektu budowania modelowych partnerstw lokalnych w sześciu środowiskach. Projekt został zrealizowany zgodnie z założeniami, a największym sukcesem jest funkcjonowanie partnerstw, które wówczas powstały, do chwili obecnej.

Od września 2008 r. do lipca 2009 r. Sieć Barki była partnerem WYG International w projekcie *Partnerstwo drogą rozwoju ekonomii społecznej na poziomie lokalnym*, współfinansowanym w ramach PO Kapitał Ludzki działanie 7.2.2. Do projektu przystąpiło 10 grup inicjatywnych partnerstw lokalnych z terenu Wielkopolski. Wszystkie grupy przeszły cykl szkoleń, warsztatów i wizyt studyjnych dotyczących inicjatyw ekonomii społecznej. W rezultacie udało się zawiązać partnerstwa lokalne w 10 gminach, powstały nowe CIS-y, CES-y i spółdzielnie socjalne.

ZWIĄZEK ORGANIZACJI SIEĆ WSPÓŁPRACY BARKA

STOWARZYSZENIE „OTWARTE DRZWI”

GMINNY STANDARD

Przy realizacji Gminnego Standardu Sieć Barki jest odpowiedzialna za prowadzenie i koordynowanie pracy grupy eksperckiej ds. partnerstw lokalnych. Do zadań grupy należy dokonanie przeglądu istniejących partnerstw związanych w celu zwalczania zjawiska bezdomności, a na podstawie owego przeglądu stworzenie modelu partnerstwa, który stanowiłby swego rodzaju podręcznik pomocny przy tworzeniu partnerstw przez środowiska lokalne (gminy, powiaty, województwa).

wyboru dokonał:

Michał Remisz

więcej informacji:

www.barka.org.pl

MISJA

Stowarzyszenie „Otwarte Drzwi” działa od 1995 r. na terenie Warszawy i kraju. Jego misją jest tworzenie warunków do rozwoju, wyrównywania szans dla ludzi zagrożonych marginalizacją i wykluczonych społecznie. Szczególną troską i różnego rodzaju działaniami objęte są następujące grupy: dzieci, młodzież bezrobotna, bezdomna i niepełnosprawna. Kierowanie Działań głównie do dzieci i młodzieży zagrożonych marginalizacją wypływa z głębokiego przekonania twórców Stowarzyszenia, iż wczesne reagowanie jest najskuteczniejszym sposobem rozwiązywania problemów społecznych.

CELE

Nadrzędnym celem działalności Stowarzyszenia jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu: ograniczenie bezrobocia, bezdomności, biedy, ubóstwa i negatywnych skutków tych zjawisk. Ponadto Stowarzyszenie stara się tworzyć warunki sprzyjające samodzielności życiowej i aktywności zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem, dba o wyrównywanie szans edukacyjnych dla dzieci i młodzieży defaworyzowanej społecznie.

OŚRODKI STOWARZYSZENIA

- Ośrodek Dziennego Pobytu i Rehabilitacji Społecznej i Osób Niepełnosprawnych
- Centrum Pomocy Wzajemnej „Dom za Bramą” (w ramach którego funkcjonują: Agencja Zatrudnienia, Klub Pracy i Integracji Społecznej, Biuro Porad Prawnych i Dom Rotacyjny dla młodzieży bezdomnej)
- Ośrodek Wsparcia Osób Niepełnosprawnych „Partnerzy”
- Świetlica Socjoterapeutyczna „Mały Książę”
- Zakład Aktywności Zawodowej – Galeria „Apteka Szutki”
- Centrum Inicjatyw Lokalnych Wrzeciono
- Warsztaty Terapii Zajęciowej dla osób z niepełnosprawnością intelektualną
- Regionalny Ośrodek Socjalno-Edukacyjny i gospodarstwo rolne w Moczydlnicy Klasztornej

Jak widać na podstawie przeglądu ośrodków Stowarzyszenia charakter jego działalności jest kompleksowy. Jest to rezultat świadomości złożoności problemów i deficytów uczestników programów Stowarzyszenia.

BENEFICJENCI

Ośrodki i realizowane w nich projekty lokalizujemy w środowiskach o szczególnych potrzebach. Do takich należy

np. Dzielnica Północ w Warszawie, gdzie występuje duże nagromadzenie różnego rodzaju problemów społecznych. Tam prowadzimy znaczną część działań, odpowiadając w ten sposób na lokalne potrzeby i tworząc przestrzeń do wypracowywania nowych programów i odpowiednich metod ich realizacji. Celem wszystkich działań jest wyposażenie uczestników w umiejętności, dzięki którym ich start w samodzielne życie będzie udany.

DZIAŁANIA

Stowarzyszenie „Otwarte Drzwi” świadczy bezpośrednio usługi pomocowe, szkoleniowe, terapeutyczne dla osób zmarginalizowanych, zwłaszcza młodych. Równocześnie przenosi swoje doświadczenia na grunt ogólnopolskich programów rządowych i samorządowych np. poprzez udział w tworzeniu (projektowaniu) rozwiązań legislacyjnych (ustawa o zatrudnieniu socjalnym i spółdzielniach socjalnych).

Konsekwencją stosowania w pracy zasad „dobrej roboty” jest innowacyjność programowa Stowarzyszenia. Najpierw opracowana zostaje analiza danego zjawiska i wszystkich jego uwarunkowań, następnie realizowany jest pilotaż. Jego wyniki są podstawą stworzenia programu, na który składa się kilka skorelowanych ze sobą projektów. Każdy z nich jest poddany monitorowaniu i ewaluacji.

STOWARZYSZENIE „OTWARTE DRZWI”

BEZDOMNOŚĆ

Na działalność adresowaną do osób bezdomnych składa się pomoc terapeutyczna, socjalna, aktywizacja zawodowa, edukacja, Dom Rotacyjny, wyżywienie, pomoc materialna. I wreszcie mieszkania socjalne dla kończących program wychodzenia z bezdomności. Projekty realizowane z udziałem osób bezdomnych przyczyniły się do zmian prawnych i systemowych na poziomie Warszawy. Dzięki projektowi *Druga Szansa* osoby bezdomne uczestniczące w programie wychodzenia z bezdomności mają prawo ubiegać się o lokal socjalny z zasobów miasta, co do tej pory nie było możliwe.

Dla osób niepełnosprawnych intelektualnie (co dotyczy także osób bezdomnych) prowadzimy aktywną rehabilitację społeczną i zawodową obejmującą wszystkie sfery życia. Zatrudnienie znajduje blisko 30% uczestników programów rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych.

HOLISTYCZNE UJĘCIE

Cechą wyróżniającą Stowarzyszenie jest kompleksowość. Na działalność adresowaną do osób bezrobotnych składają się następujące formy: Agencja Zatrudnienia (nieodpłatnie usługi w zakresie pośrednictwa pracy i poradnictwa, specjalistyczne warsztaty aktywizacji zawodowej programowo dostosowane do poszczególnych grup społecznych

– absolwenci, długookresowo bezrobotni, niepełnosprawni, bezdomni, kobiety); Klub Pracy; kursy komputerowe; pracownia internetowa; warsztaty przedsiębiorczości; poradnictwo prawne i psychologiczne; giełdy pracy; pomoc materialna; grupy wsparcia; pomoc wzajemna.

EKONOMIA SPOŁECZNA

Inną cechą wyróżniającą Stowarzyszenie jest praktyczne wprowadzanie w życie ekonomii społecznej, czyli usług świadczonych przez uczestników jako stały element programów aktywizowania osób bezrobotnych (od 1998 r. m.in. prowadziliśmy wysyłkę wydawnictw Stowarzyszenia Klon/Jawor, sprzątaliśmy ulice i posesje Dzielnicy Pragi Północ, remontujemy mieszkania, świadczymy usługi cateringowe, prowadzimy usługi szkoleniowe, doradcze itp.). Od 2007 r. prowadzimy Zakład Aktywności Zawodowej osób niepełnosprawnych, w bieżącym (2010 r.) tworzymy spółdzielnię socjalną.

SPOŁECZNOŚCI LOKALNE

Dużą wagę przywiązujemy do działań lokalnych w przestrzeni ulicy i podwórka czy kamienicy. Porządkujemy bardzo zaniedbane podwórka przemieniając je w ogrody. Urządzone z pomocą sponsorów podwórka przekazujemy pod opiekę beneficjentom naszych programów – niepełnosprawnym, bezdomnym. W ten sposób zyskują oni uzna-

nie i szacunek praskiej społeczności, przełamują niechęć i uprzedzenia do siebie, a co najważniejsze, nasz projekt „ciągle żyje” i jest przejmowany przez inne sąsiedzkie społeczności. Z pozoru to przedsięwzięcie prezentuje się bardzo skromnie. Jednak jego wartość – mierzona zmianami postaw i stosunku do osób niepełnosprawnych i bezdomnych oraz poprawą kultury sąsiedzkiego bytowania, estetyką otoczenia, poszanowaniem przyrody – najwięcej przyniosła nam satysfakcji i przyjemności.

WSPÓŁPRACA

Stowarzyszenie Otwarte Drzwi jest inicjatorem, współzałożycielem i członkiem sieciowych organizacji i partnerstw m.in. Federacji na rzecz Reintegracji Społecznej, Polskiego Forum Osób Niepełnosprawnych, Ogólnopolskiego Związku na Rzecz Zatrudnienia Socjalnego, Rady Opiekuńczej ds. bezdomności przy Prezydencie m.st. Warszawy, Ogólnopolskiej Sieci na rzecz ograniczenia bezrobocia, EAPN Polska. Ściśle współpracujemy również z Wydziałem Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego i Akademią Pedagogiki Specjalnej, realizując program badawczy z zakresu seksualności osób niepełnosprawnych intelektualnie, organizując praktyki i staże studentów.

GMINNY STANDARD

Zdobyte doświadczenia, zwłaszcza te wyniesione z pracy

z osobami dotkniętymi wykluczeniem społecznym, chcemy przekazać jako swój wkład w realizację projektu opracowania Gminnego Standardu. Kierując pracą grupy ds. zatrudnienia i edukacji zamierzamy opracować i wdrożyć model aktywizacji zawodowej, zatrudnienia i kształcenia osób bezdomnych.

wyboru dokonała:

Anna Machalica-Pułtorak

więcej informacji:

www.otwartedrzwi.pl

DANE KONTAKTOWE

**Biuro Partnerstwa
Pomorskie Forum na rzecz
Wychodzenia z Bezdomności**

ul. ks. Józefa Zator Przytockiego 4, 80-245 Gdańsk
tel./faks 58 341-17-20
e-mail: biuro@pfbw.org.pl

Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich

ul. Tamka 3, 00-349 Warszawa
tel. 22 237-00-00, faks 22 237-00-99
e-mail: crzl@crzl.gov.pl

Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta

ul. Kołłątaja 26a, 50-007 Wrocław
tel. 71 341-04-19, faks 71 344-37-35
e-mail: tpba@bratalbert.org.pl

Stowarzyszenie „MONAR”

ul. Nowolipki 9b, 00-151 Warszawa
tel. 22 635-95-09, faks 22 530-62-81
e-mail: biuro@monar.org

Caritas Diecezji Kieleckiej

pl. Jana Pawła II 3, 25-013 Kielce
tel. 41 344-52-82, faks 41 344-67-28
e-mail: kielce@caritas.pl

Związek Organizacji Sieć Współpracy Barka

ul. Św. Wincentego 6/9, 61-003 Poznań
tel. 61 872-02-86
e-mail: barka@barka.org.pl

Stowarzyszenie „Otwarte Drzwi”

ul. Równa 10/3, 03-418 Warszawa
tel./faks 22 619-85-01
e-mail: stowarzyszenie@otwartedrzwi.pl

Pomorskie Forum
na rzecz Wychodzenia
z Bezdomności

Natura nie każdego wyposażyla w dom